

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รองศาสตราจารย์ ดร. สุพจน์	แสงเงิน
รองศาสตราจารย์ศรีณัฐ	ไพโรชมภู
ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณีรัตน์	ลิ้มสืบเชื้อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เป็นการประเมินโดยใช้รูปแบบการ ประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ทำการประเมินโดยจำแนกตาม องค์ประกอบของหลักสูตร 4 ด้านคือ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้าน กระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 93 คน ซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มอาจารย์ผู้สอน/กรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 7 คน กลุ่มนักศึกษา ปัจจุบันระดับบัณฑิตจำนวน 32 คน กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 11 คน และกลุ่มนายจ้าง/ผู้ใช้/ ผู้เกี่ยวข้องบัณฑิตจำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามซึ่งมีทั้งลักษณะปลายปิด และปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลจากการวิจัยประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อ การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร สามารถสรุปได้ตามองค์ประกอบของหลักสูตรใน 4 ด้านดังนี้คือ

การประเมินข้อมูลด้านบริบทของหลักสูตร ผู้วิจัยทำการศึกษาจากกลุ่มอาจารย์ ผู้สอน/กรรมการบริหารหลักสูตร กลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา โดยทำ การประเมินใน 2 ด้านคือ ด้านปรัชญาของหลักสูตร และด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่าผู้ ประเมินทุกกลุ่มมีความเห็นว่าปรัชญาของหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวมมีความ เหมาะสมในระดับมากที่สุด

การประเมินข้อมูลด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ผู้วิจัยทำการศึกษาจากกลุ่มอาจารย์ ผู้สอน/กรรมการบริหารหลักสูตร กลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา โดยทำการ ประเมินใน 4 ด้านคือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านวัสดุและ สื่ออุปกรณ์ และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ผู้ประเมินทุกกลุ่มมีความเห็นว่า โครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนความเห็นด้านว่าวัสดุและสื่ออุปกรณ์ และสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมมี ความเหมาะสมในระดับปานกลาง

การประเมินข้อมูลด้านกระบวนการของหลักสูตร ผู้วิจัยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ผู้สอน/กรรมการบริหารหลักสูตร กลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา โดยทำการใน 3 ด้านคือด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล พบว่า ผู้ประเมินทุกกลุ่มมีความเห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผล โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก

การประเมินข้อมูลด้านผลผลิตของหลักสูตร ผู้วิจัยทำการศึกษาจากกลุ่มนายจ้าง/ผู้ใช้/ผู้เกี่ยวข้องบัณฑิต โดยทำการใน 3 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถที่เหมาะสม ด้านคุณลักษณะที่พึงมี และด้านทักษะการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ประเมินมีความเห็นว่าบัณฑิตที่จบการศึกษาและออกไปทำงานแล้วนั้นมีความรู้ความสามารถและทักษะการปฏิบัติงานโดยรวมเหมาะสมในระดับมาก ในขณะที่มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงมีโดยรวมของบัณฑิตที่จบการศึกษาและออกไปทำงานแล้วนั้น มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ฉบับนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ซึ่งคณะผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

รายงานวิจัยฉบับนี้จะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ถ้าไม่ได้รับความอนุเคราะห์และความช่วยเหลือ จากโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ทุกท่านของโครงการบัณฑิตศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือในการประสานงานตลอดจนให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ซึ่งคณะผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรและกรรมการบริหารหลักสูตร นักศึกษาของหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาของหลักสูตรตลอดจนนายจ้าง/ผู้ใช้/ผู้เกี่ยวข้องบัณฑิตของหลักสูตร ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการวิจัยฉบับนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานและประยุกต์ใช้ในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาได้ต่อไปในอนาคต

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย	2
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	3
1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	17
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรเป้าหมาย	34
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	35

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ประเมิน	37
4.2 การประเมินด้านบริบทของหลักสูตร	40
4.3 การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร	42
4.4 การประเมินด้านกระบวนการของหลักสูตร	46
4.5 การประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร	50
4.6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม	53

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย	55
5.2 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	58
5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป	60

บรรณานุกรม

61

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรของนักพัฒนาหลักสูตร	11
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ประเมิน	38
4.2 จำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ประเมินกลุ่มอาจารย์ผู้สอน/ กรรมการบริหารหลักสูตร กลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน และกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา	38
4.3 จำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ประเมินกลุ่มนายจ้าง/ผู้ใช้/ ผู้เกี่ยวข้องบัณฑิต	39
4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มอาจารย์ผู้สอน/กรรมการบริหาร หลักสูตร กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาด้านปรัชญา ของหลักสูตร	40
4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มอาจารย์ผู้สอน/กรรมการบริหาร หลักสูตร กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาด้านวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร	41
4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มอาจารย์ผู้สอน/กรรมการบริหาร หลักสูตร กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาด้านโครงสร้างของหลักสูตร	42
4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มอาจารย์ผู้สอน/กรรมการบริหาร หลักสูตร กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	43
4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มอาจารย์ผู้สอน/กรรมการบริหาร หลักสูตร กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาด้านวัสดุและสื่ออุปกรณ์	44
4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มอาจารย์ผู้สอน/กรรมการบริหาร หลักสูตร กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	45
4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มอาจารย์ผู้สอน/กรรมการบริหาร หลักสูตร กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาด้านการบริหารจัดการ หลักสูตร	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มอาจารย์ผู้สอน/กรรมการบริหารหลักสูตร กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาด้านการจัดการเรียน การสอน	48
4.12	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มอาจารย์ผู้สอน/กรรมการบริหาร หลักสูตร กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาด้านการวัดและการประเมินผล	49
4.13	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มนายจ้าง/ผู้ใช้/ผู้เกี่ยวข้องบัณฑิตด้าน ความรู้ความสามารถที่เหมาะสม	51
4.14	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มนายจ้าง/ผู้ใช้/ผู้เกี่ยวข้องบัณฑิตด้าน คุณลักษณะที่พึงมี	51
4.15	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มนายจ้าง/ผู้ใช้/ผู้เกี่ยวข้องบัณฑิตด้าน ทักษะการปฏิบัติงาน	52

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
2.1 องค์ประกอบของหลักสูตร	12